

Voorzitter,

Tijdens de begrotingsbehandeling afgelopen november stemden de Staten in met twee moties van de VVD, bedoeld om de herbestemming van erfgoed meer vaart te geven.

Immers:

- het economisch klimaat is gunstig,
- de onroerendgoedmarkt is hard op zoek naar locaties,
- de provincie Zuid-Holland heeft via de erfgoedmonitor onze monumenten geïnventariseerd,
- en binnenstedelijk bouwen wordt door de provincie Zuid-Holland gestimuleerd.

De eerdere behandelvoorstellen voor de moties 760 en 761 behoeften echter nog wel enige toelichting en concretisering. De toelichting van het college die nu voorligt, hebben wij met genoeg gelezen. De VVD heeft veel waardering voor de wijze waarop de afdelingen Cultuur én Ruimte in het ontwikkelen van kansen voor het herbestemmen van erfgoed hebben samengewerkt. De positieve toon en de constructieve houding geven ons hoop dat we nu echt meters kunnen maken met het herbestemmen van erfgoed.

Cultuur maakt nieuwsgierig en creatief. In alle visies op steden en hun agglomeratiekracht wordt cultuur gezien als aanjager voor innovatie, economische groei en welvaart. Rapportages over detailhandel geven aan dat iedere euro gestoken in de binnenstad, drie keer terug wordt verdiend op de terrassen en in de winkels. Er is dus alle reden om ook vanuit ruimtelijke ordening goed om te gaan met erfgoed én cultuur. Herbestemming moet dus! Maar het is niet altijd eenvoudig. Het moet gefaciliteerd worden. In de voorliggende toelichting vindt de VVD interessante ideeën om juist dat te doen.

Graag wil ik een paar punten uit deze [toelichting](#) naar voren halen:

1. Het planologisch kader is vereenvoudigd door een wijziging van de Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM). Een transformatie naar een woonfunctie van bestaande bebouwing valt niet meer onder de zogenaamde 'ladder voor duurzame verstedelijking'. Ook nieuwe ontwikkelingen tot 12 wooneenheden zijn niet langer 'ladderplichtig'. En bij een lastige transformatie biedt de provincie aan te bezien of er aan de gemeenten maatwerk geleverd kan worden.
2. De Staten hebben bij motie gevraagd om outside the box te denken. Het voorstel om een 'aanjager' aan te stellen die ontwikkelingen in gang zet en partijen bijeen brengt, spreekt ons zeer aan. Ook verwachten wij veel van het innovatieprogramma 'Startup in Residence', waarin gezocht zal worden naar haalbare en creatieve oplossingen voor leegstaande locaties.
3. Via de netwerken zal kennis worden verzameld over belemmerende regelgeving. Een foute aanpak van, dan wel een onbegaanbaar pad voor herbestemming, kan zo vermeden worden. Het komt de VVD voor dat ook de kennis en kunde van bouwers en projectontwikkelaars hierbij dienstig kunnen zijn. Wij zien uit naar de inventarisatie van belemmerende wet- en regelgeving.
4. Voor restauratie zal er vrijwel altijd (voor de buitenzijde van de gebouw) enige subsidie nodig zijn. Gemeenten en de provincie weten echter hoe waardevol een fraaie binnenstad is; en niet alleen voor de OZB.

5. Niet verwoord in deze toelichting, maar minstens zo belangrijk voor de restauratie van erfgoed, is het opleiden van jonge mensen voor bouw- en restauratiewerkzaamheden. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben tijdens de begroting voor 2018 ook veel aandacht besteed aan het beter opleiden van technici op mbo-niveau. Voor het herbestemmen van ons erfgoed hebben we deskundige bouwvakkers nodig.

Tot slot voorzitter, wij vinden het belangrijk dat aan deze toelichting op de behandelvoorstellen voor de moties 760 en 761 een ruime bekendheid wordt gegeven. De gemeenten en de bouwwereld moeten weten wat in de provincie Zuid-Holland mogelijk is bij herbestemming en in het bijzonder bij de herbestemming van erfgoed. Ook projectontwikkelaars moeten weten welke ruimte de provincie thans geeft aan een transformatie. Ook zou het college voorbeelden van een geslaagde herbestemming, zoals de LTS in Dordrecht en de Mouterij in Schiedam, op onze website kunnen zetten. Laten we tonen wat er allemaal mogelijk is. Dat inspireert.

Graag horen wij na het zomerreces van het college welke vorderingen zijn gemaakt en welke stappen zijn gezet ter uitvoering van het gestelde in deze toelichting.

Dank, voorzitter,

Marijke van Dobben de Bruijn,
11 april 2018